یاداشتنامەیەك لە بارەی گەڕانەوەی سانسۆری سەر نوسین و کتێب لە وەزارەتی رۆشنبیری و لاوان

بۆ

- ڕای گشتی
- ناوەندە رۆشنبیری کلتوری و دەزگاکانی ڕاگەیاندن و رێکخراوەکانی کۆمەڵگای مەدەنی
- پەرلەمانی کوردستان

وەزیری رۆشنبیری حکومەتی هەرێم لەکۆتایی ئەم مانگە بەپێی فەرمانێکی وەزاری بە ژمارە 2077\1\4 لە رێکەوتی 2020\9\24 بریاریداوە، لەمەودوا بەر لە چاپکردنی کتێب، لەلایەن لیژنەیەکی پسپۆڕەوە پێداچونەوە و هەڵسەنگاندنی بۆ بکرێت، ئینجا ژمارەی سپاردنی پێ بدرێت و چاپ و بڵاوبکرێتەوە.

لە ناوەرۆکی فرمانەکەدا هاتووە پێدانی ژمارە سپاردن ئەرکێکی گەورە و لێپرسراویەتی رۆشنبیری و ئەخلاقیە. بۆیە لە دوای دەرچوونی ئەم فەرمانە بەشێوەیەکی مەرکەزی لە لایەن بەرێوەبەرایەتی گشتی کتێبخانەگشتییەکانەوە دەدرێت .

بە پێی پەرەگرافی دووەمی فەرمانەکە: “پێویستە ئەم ئەرکە زۆر بە گرنگییەوە جێ بەجێ بکرێت و تیایدا رەچاوی بەرژەوەندی باڵای نیشتمانی و نەتەوەیی و پاراستنی بەها پیرۆزەکان بکرێت و شیرازەی کۆمەڵایەتی و پاراستنی بەها و هێما پیرۆزەکان تێك نەدات “.

لە کۆتایدا هاتووە : “بۆیە بریارماندا پێش پێدانی ژمارەی سپاردن لە لایەن لێژنەیەکی شارەزای ئەو بوارە لە بەرێوەبەرایەتی گشتی ناوبراو پێداچونەوە و هەڵسەنگاندن بۆ کتێبەکان بکرێت و دواتر ژمارە سپاردنی پێ بدرێت “.

ئەم فەرمانە بە تەواوی رەتدەکەینەوە بەهۆی ئەوەی :

یەکەم، زیانی گەورە بە فیکری رەخنەیی دەگەیەنێت و لە رووی سیاسی و کۆمەڵایەتیشەوە بواری ڕاگەیاندنی نووسراو بەرەوە داخران ئەبات هەرچەندە لەم سەردەمەدا کتێب و نووسین هەر بڵاو دەبنەوە، لە ڕێگەی تۆڕی ئەنتەرنێتەوە، بەڵام ئەم هەنگاوە سانسۆر لەسەر

چاپەمەنیی دادەنێت و ئەو سەربەخۆییە ڕێژەییەی دەزگاکانی چاپەمەنی هەیانبوو، لێیان دەسەنێتەوە و بۆنی ئەو سانسۆرە پێشوەختەی لێ دێت کە لەسەردەمی ڕژێمی بەعسدا هەبوو دژ بە بڵاو کراوە و کتێب و دەقە ئەدەبیەکان .

دووەم، ئەگەر ورد ببینەوە لە پەرەگرافی دووەمی فەرمانەکە هیچ پەیوەندییەکی بە دانانی ژمارەی جیهانی کتێبەوە نییە وەك پێوەرێکی سەردەمی جیهانی بازرگانی بۆ رێکخستن و ناسینەوەی کتێب، بەناوی (International Standard Book Number (ISBN‏) . بە پێچەوانەوە لایەنی زۆر مەترسیدارترمان بۆ دەردەکەوێت بە جۆرێك کۆمەڵێك رستەو وشەی لاستیکی جێگیرکراوە وەك بۆمبێك هەرکاتێك مەبەستیان بێت لێژنە حزبییەکە دەیکەنە بیانویەك و رێگری دەکەن لە بڵاو کردنەوەی.

ئەگەر دیقەتی پێوەرەکانی بدەین وەك رەچاوی "بەرژەوەندی باڵای نیشتمانی و نەتەوەیی و پاراستنی بەها پیرۆزەکان بکرێت و شیرازەی کۆمەڵایەتی و پاراستنی بەها و هێما پیرۆزەکان تێك نەدات". هەموو ئەو چەمك و ناوو بەهایانەی ریزکراوە هەڵگری مانای لاستیکی و دیدی جیاوازن بۆ رەچاوکردن و پاراستنیان، زۆر بە ئاسنی هەرکتێبێك لە ئاستی فکری و سیاسیەوە ناکۆکبێت لەگەڵ ئایدیای دەسەڵات و لە ئاستەکەی تر ناکۆك بێت لەگەڵ بەهای پیرۆزکراو وجۆرێکی تایبەت لە شیرازەی کۆمەڵایەتی و پاراستنی بەها و هێما پیرۆزەکان، قەدەغە دەکرێت و ژمارەی سپاردنی پێ نادرێت، ئەم فرمانە لەرووی سیاسیەوە پیرۆزکردن و مسۆگەرکردنی و جێگیرکردنی ئەم مۆدێلە لە حکومرانییە، لە ئاستی کۆمەڵایەتی وئاینی و کلتوریشەوە بۆخۆبەرهەمهێناوەیە لە چوارچێوەی یەك بازنەدا دژ بە هەر هەوڵێك بۆ رەخنەگرتن و گۆڕانکاری کۆمەڵایەتی و سیاسی و ئاینی و کلتورییە کە راستەوخۆ هێرشە بۆ سەر هەر هەوڵێکی زانستی بە ئاراستەی ئیبداعی رۆشنبیری و کلتوری هاوشێوەی (دادگای تەفتیش) سەدەکانی ناوەراست لە ئەوروپا .

ئیمزای بەشداربووان

1- هیوا عمر – نوسەر و هەڵسوڕاوی سیاسی – هەولێر .
2- هاوار محەمەد – نووسەر و وەرگێڕ
3-